



ಅವನೂ ಒಲವಿನ ತಿರಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಿ ಅಂತ್ಯ ಕಾಣಲಿ ಎನ್ನುವುದು ಶಾಪ. ಅದರಂತೆ ಆತ ಒಮ್ಮೆ ಪ್ರಶಾಂತವಾದ ಸರೋವರದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ಕಂಡು ಅದರ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಮರುಳಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ತನ್ನದೇ ಎಂದು ಅರಿಯದ ನಾರ್ಸಿಸಸ್, ಆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸತೊಡಗುತ್ತಾನೆ; ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ - ತನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಲು ಹೊರಗೆ ಬಾ ಎಂದು. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹೊರಬರದಿದ್ದಾಗ ತನ್ನ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಂತೆ ಆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ-ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಲೆಗಳಂತೆ ಅಲುಗಾಡಿ, ಮಾಯವಾಗುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತೆ ನೀರು ಪ್ರಶಾಂತವಾದಾಗ ಮತ್ತೆ ಮೂಡಿದ ಆ ಬಿಂಬವನ್ನು ಕಂಡು, ತಾನು ಮತ್ತೆ ತನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಹುಚ್ಚನಂತೆ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ತನ್ನದೇ ಬಿಂಬವನ್ನು ತಾನೇ ಎಂದು ಅರಿಯದೆ ಬೇಡುತ್ತ, ಅದನ್ನು ಬಳಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತ, ಮತ್ತೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ... ದುಃಖದಲ್ಲಿ ಬೆಂದು ಸಾಯುತ್ತಾನೆ.

ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಅರಿಯದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮೂಡದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಈ ದುರಂತ ಕಥೆ, ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಿಹೊರಟಿರುವ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ನಿಲುವಿಗೆ ರೂಪಕ ಎನ್ನಬಹುದು.

ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮೂಡುವ ಅಥವಾ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವ ಯಾವುದೇ ಜೀವಿಯಲ್ಲಿ, ಮೊದಲಿಗೆ ತನ್ನದೇ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ, ತನ್ನ ಸ್ವಂತಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಎನ್ನುವುದು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ವಾದ. ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೆಲವರು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೀಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ<sup>4</sup>:

**Consciousness is your individual awareness of your unique thoughts, memories, feelings, sensations, and environments. Essentially, your consciousness is your awareness of yourself and the world around you.**

ಪ್ರಜ್ಞೆ ಎನ್ನುವುದು ನಿಮ್ಮದೇ ಯೋಚನೆಗಳ, ನೆನಪುಗಳ, ಭಾವನೆಗಳ, ಅನುಭವಗಳ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಲ ಪರಿಸರದ ಬಗೆಗಿನ ನಿಮ್ಮದೇ ಆದ ಅರಿವು. ಮೂಲತಃ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಜ್ಞೆಯು ನಿಮ್ಮದೇ ಸ್ಥಿತ್ಯದ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ಪ್ರಪಂಚದ ಬಗೆಗಿನ ನಿಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅರಿವು ಎಂದು ವಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ, ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮೂಡಲು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ ಮನೋಘಟಕವೆಂದರೆ 'ನಾನು' ಎಂಬ ಸ್ವಂತಿಕೆಯ ಅನುಭವ ಮೂಡುವುದು. ಹಾಗಾಗಿ ಬೇರಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಅನುಭಾವಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿ ಕಂಡುಬಂದಲ್ಲಿ ಅದು

4. Kendra Cherry, 2023, What is consciousness? Very well mind, updated March, 02, 2023. [www.verywellmind.com/whatisconsciousness2795922](http://www.verywellmind.com/whatisconsciousness2795922)